

Utbildningsinspektion i Naturbruksgymnasiet i Blekinge

Gymnasieskola

Innehåll

Inledning	1
Underlag	1
Beskrivning av Naturbruksgymnasiet	2
Bedömningar	2

Inledning

Skolverket har granskat verksamheten i Naturbruksgymnasiet i Blekinge och besökt skolan den 11 och 12 september 2007. I slutet av denna rapport framgår vilka inspektörer som varit ansvariga för utbildningsinspektionen.

Inspektionen riktas mot tre huvudområden: **Kunskaper, Normer och värden** samt **Ledning och kvalitetsarbete**. De krav på åtgärder som inspektörerna anger i denna rapport framgår även av Skolverkets beslut med anledning av inspektionen. Bedömningarna av kvaliteten och om verksamheten uppfyller statens krav görs utifrån skollagen, läroplanen och övriga författningar för det offentliga skolväsendet.

Övergripande information om inspektionen finns publicerad på Skolverkets webbplats (www.skolverket.se).

Kommunen har det yttersta ansvaret för att de brister inspektörerna lyfter fram i bedömningen åtgärdas av skolan. Åtgärderna ska redovisas till Skolverket inom tre månader vilket framgår av Skolverkets beslut. Skolverket följer också upp effekterna av inspektionen vid kommande inspektionstillfälle.

Denna skriftliga rapport kompletteras med muntlig återrapportering av de ansvariga inspektörerna.

Underlag

Underlaget för inspektörernas bedömning är dels dokument från kommunen och skolan, dels den information som samlats in under besöket. Även annan information om kommunen och skolan som finns i Skolverkets nationella uppföljningssystem eller finns publicerat på annat sätt har använts.

I skolan intervjuades rektorn, lärare, elever samt elevvårdspersonal. Inspektörerna besökte även lektioner i olika ämnen. Även andra iakttagelser i skolmiljön och studier av dokument som finns på skolan utgör underlag för kvalitetsbedömningen.

Rektorn har tagit del av och givits möjlighet att lämna synpunkter på sakuppgifter i rapporten.

Beskrivning av Naturbruksgymnasiet

Naturbruksgymnasiet	Antal barn/elever/studerande
Gymnasieskola	112

Källa: Skolverket

Naturbruksgymnasiet i Ronneby är beläget i Bräkne-Hoby, ca 15 km väster om centralorten. Trettiofem procent av eleverna kommer från Ronneby. Övriga elever kommer från andra kommuner i Blekinge och från andra delar av södra Sverige. Knappt hälften av eleverna elever bor på skolans internat. Skolan byggdes 1953 och har sedan dess haft flera olika utbildningar. I dag erbjuder skolan Naturbruksprogrammet med följande inriktningar: Djurvård, hästhållning, jordbruk och skogsbruk med jakt och viltvård. Skolan förfogar över skogs- och åkermark, stallar, ridhus, verkstäder och maskinhallar samt hästar, grisar, kor och olika smådjursarter. Fram till 1998 var skolan i Landstingets regi, men är nu en kommunal verksamhet. Fram till 2006 ingick även gymnasiesärskolan i rektorsområdet.

Bedömningar

Samlad bedömning

På Naturbruksgymnasiet i Blekinge är det inte långt till djur och natur. Omtanken om eleverna är stor och det är goda relationer mellan elever och personal. Skolan erbjuder många möjligheter till alternativa pedagogiska metoder och arbete över ämnesgränserna. Inspektionen visar att skolan presterar kunskapsresultat som ligger något under såväl kommunens som rikets genomsnitt. Resultaten har dock gradvis förbättrats de senaste åren. Skolan har bra rutiner för att identifiera och hjälpa elever i behov av särskilt stöd. Så gott som samtliga i personalen är utbildade gymnasielärare och bedriver i huvudsak undervisning i ämnen som de är utbildade för. Rektorn, som har arbetat på skolan ett halvår, är förtrogen med verksamheten och har goda förutsättningar för att driva och utveckla verksamheten.

På skolans nationella program finns elever intagna som saknar grundskolebetyg i svenska, eller svenska som andraspråk, engelska eller matematik vilket tagits upp i kommunrapporten. Vidare bör skolan förbättra rutinerna för betygsättning och för elever som önskar reducerat program. Man bör även förbättra informationen till eleverna om målen med utbildningen och utarbeta rutiner för arbetet med normer och värden för att uppnå läroplanens mål.

Inspektörerna bedömer att nedan angivna brister snarast måste åtgärdas.

- Skolan har inte upprättat någon kvalitetsredovisning för år 2006 (1 § förordningen om kvalitetsredovisning inom skolväsendet m.m.).
- Skolans likabehandlingsplan är inte utformad i enlighet med författningarna (6 § lagen om förbud mot diskriminering och annan kränkande behandling av barn och elever och 2 § förordningen om barns och elevers deltagande i arbetet med en likabehandlingsplan).

Inspektörerna bedömer att det finns behov av förbättringsinsatser på skolan inom följande områden.

- Skolan bör förbättra rutinerna för betygsättning så att det motsvarar förordningen.
- Skolan bör förbättra rutinerna för åtgärdsprogram för elever som önskar reducerat program och för elever som behöver särskilt stöd, så att det motsvarar förordningen.
- Skolan bör förbättra informationen till eleverna om målen med utbildningen så att de kan ta ansvar för sina studier och så att de ges möjlighet att få ett verkligt inflytande på arbetssätt, arbetsformer och innehåll i undervisningen.
- Skolan bör utarbeta rutiner för ett systematiskt arbete med normer och värden så att läroplanens mål och riktlinjer följs.

Kunskaper

Inspektionen visar att Naturbruksgymnasiet i Ronneby presterar något lägre betyg än såväl kommunen som riket. Resultaten har dock förbättrats de senaste åren.

Tabell 1. Genomsnittlig betygspoäng

Naturbruksgymnasiet Ronneby				Naturbruksprogrammet i Riket
2003	2004	2005	2006	2006
11,2	11,8	12,3	12,4	13,5

Källa: Skolverket

En stor del av skolans elever har reducerat program i jämförelse med såväl riket som kommunen medan relativt få har utökat program jämfört med naturbruksprogrammet i riket. Skillnaden mellan flickor och pojkar är stor i detta avseende då endast pojkar har reducerat program och endast flickor har utökat. Inspektörerna förutsätter att skolan i sin kvalitetsredovisning analyserar detta i syfte att öka måluppfyllelsen.

Tabell 2. Andel (%) elever med reducerat respektive utökat program våren 2006

			Naturbruksgymnasiet Ronneby	Ronneby kommun totalt	Naturbruksprogrammet i riket
	Flickor	Pojkar	Totalt		
Antal med reducerat program	0,0	40,0	10,5	1,8	5,3
Andel med utökat program	28,6	0,0	21,1	14,1	32,1

Källa: Skolverket

Med undantag för engelska A är det många elever som inte når minst betyget godkänt på de nationella proven våren 2006 och endast ett fåtal elever når de högre betygsstegen.

Tabell 3. Resultat av de nationella proven våren 2006 (Andel elever i procent)

Ämne	Antal elever	IG	G	VG	MVG
Eng A	6	0	17	66	17
Eng B	13	15	62	23	0
Ma A	19	32	58	5	5
Ma B	15	27	53	13	7

Källa: Skolans statistik

Under intervjuerna framkom det att många elever inte får minst betyget godkänt på projektarbetet, något som rektorn uppmärksammat. Formerna för projektarbetet har ändrats så att en ökad måluppfyllelse eftersträvas. Inspektörerna förutsätter att skolan fortsätter arbetet med att analysera och sätta in åtgärder för att öka måluppfyllelsen i projektarbetet.

Skolan har inte i sin kvalitetsredovisning analyserat elevernas slutbetyg eller resultaten av nationella proven. Ej heller de övergripande målen i läroplanen har analyserats. (Se vidare under rubriken Ledning och kvalitetsarbete.)

På många skolor med naturbruksinriktning har man lång tradition av att individanpassa undervisningen, något som även utmärker Naturbruksgymnasiet i Blekinge. Skolan har även goda förutsättningar att ge särskilt stöd och ger också stöd i stor utsträckning. På skolan finns en speciallärare som främst arbetar med stöd i kärnämnen medan stöd i karaktärsämnen som regel ges av respektive lärare. Eleverna uppger under intervjuerna att det är lätt att få stöd och hjälp i alla ämnen. I den dokumentation från skolan som inspektörerna tagit del av finns goda exempel på individuella studieplaner medan utformningen av åtgärdsprogrammen bör förbättras. Under intervjuerna framkom dessutom att åtgärdsprogram inte skrivs för alla elever som får särskilt stöd, ej heller för alla elever som önskar reducerat program. På skolan finns enligt bland annat skolledning och speciallärare ett antal elever som saknar behörighet för studier på ett nationellt program. Om skolan ska ta in elever utan godkänt i matematik, svenska och engelska från grundskolan måste skolan erbjuda det individuella programmet. Se vidare bedömning i skolrapporten. Vidare bedömer inspektörerna att skolan bör utarbeta rutiner för när åtgärdsprogram skrivs och hur de utformas och följs upp när det gäller särskilt stöd och när det gäller att reducera programmet.

Under intervjuer med elever på skolan fick inspektörerna motstridiga uppgifter om huruvida betygen på kurserna stämmer med elevens förväntningar och den information eleven fått och om huruvida betyg alltid sätts då en kurs slutar. Lärarna säger också att de diskuterar betyg och bedömning för lite. Detta i kombination med att skolan uppvisar lägre resultat än såväl kommunen som riket gör att inspektörerna bedömer att skolan bör utarbeta rutiner för när betyg sätts och för att kvalitetssäkra betygen.

Elever på skolan uppger under intervjuerna att lärarna som regel presenterar kursmålen för eleverna men inga elever säger sig känna till programmålen eller målen i läroplanen. Inspektörerna bedömer att skolan bör förstärka informationen till eleverna så att de kan ta ansvar för sina studier och så att de ges möjlig-

het att få ett verkligt inflytande över arbetssätt, arbetsformer och innehåll i undervisningen.

Normer och värden

Naturbruksgymnasiet i Blekinge har inget systematiskt förebyggande arbete med normer och värden men man följer likabehandlingsplanen om något inträffar. Elevvårdande personal säger att skolan för tillfället inte har några stora problem men till exempel främlingsfientliga yttringar har förekommit. Skolans likabehandlingsplan, daterad den 4 april 2007, beskriver olika typer av kränkningar och handlingsplan då kränkning upptäckts. Vidare finns en ansvarsfördelning mellan rektorn, elevvårdsteam och annan personal på skolan. Man beskriver också hur man kartlägger och förebygger kränkande behandling. Inspektörerna bedömer att skolan måste komplettera likabehandlingsplanen med vilka åtgärder skolan planerar att sätta in under året och vilka åtgärder som fortgår samt förstärka elevers delaktighet i arbetet med planen. Vidare bör skolan utarbeta ett systematiskt förebyggande värdegrundsarbete. Skolans elevvårdsteam är vid inspektionen under bildande eftersom såväl skolsköterskan som kuratorn och rektorn är nya på sina positioner.

Ledning och kvalitetsarbete

Såväl personal som elever har stora förhoppningar på skolans rektor som vid inspektionstillfället arbetat på skolan ett halvår. Lärarna säger under intervjuerna att rektorn är väl förtrogen med verksamheten. Även eleverna säger att rektorn är förtrogen med verksamheten. Inspektörerna bedömer att rektorn har goda förutsättningar att leda och utveckla verksamheten. Rektor beskriver också ett antal områden som han vill utveckla skolan inom t.ex. hälsa, livsstil och entreprenörskap.

Den kvalitetsredovisning som Skolverket tagit del av avser år 2005. Den omfattar även Kultur- och Miljöskolan, det vill säga gymnasiesärskolan i Ronneby, som då ingick i rektorsområdet. I kvalitetsredovisningen har skolan främst fokuserat på punkterna i kommunens skolplan. Det saknas analyser av skolans resultat avseende såväl kursmål som läroplansmål. Lärarna på skolan uppger att de inte varit delaktiga i arbetet med kvalitetsredovisningen. Inspektörerna bedömer att skolan måste utforma sin kvalitetsredovisning så att den motsvarar förordningen samt att en kvalitetsredovisning för 2006 måste upprättas.

Inspektörerna bedömer att skolan har god tillgång på mark, ekonomibyggnader etc. för att bedriva en undervisning av god kvalitet inom naturbruksprogrammet. Lärarna säger dock att lektionssalar för kärnämnen och teoriundervisning är av äldre modell och inte alltid anpassade efter dagens arbetssätt. Skolan har ett mindre bibliotek och tillgång till en kommunal biblioteksfilial. Eleverna säger också att de tycker att de har ett bra utbud av kurser att välja bland inom det individuella valet. Skolan har hög personaltäthet och den pedagogiska personalen har utbildning för den undervisning de i huvudsak bedriver.

Datum	Ort
2008-01-31	Lund

Nils Pihlsgård
Gösta Karlsson